

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 4P/82/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822201794
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vanda Mikulášová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5822201794.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou Mgr. Vandou Mikulášovou, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: N. N., nar. XX.XX.XXXX, maloleté dieťa bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky - I. Y. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX a otca - N. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. W., H. XXXX, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh otca na zníženie výživného **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec maloletého N. N. návrhom podaným súdu dňa 20.09.2022 žiadal, aby súd znížil jeho povinnosť platiť na výživu maloletého na sumu 90,- eur mesačne.
2. Návrh odôvodnil tým, že manželstvo rodičov maloletého bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Námestovo zo dňa 21.05.2013 č. k. 5P/17/2013-27. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 30.05.2013. Maloletý bol zverený do výchovy a starostlivosti matky. Súdom bola určená jeho povinnosť platiť na výživu maloletého mesačne sumou vo výške 250,- eur, keď súd vychádzal z jeho príjmov z roku 2014 a predchádzajúcich rokov, ako aj zo skutočnosti, že nemá inú vyživovaciu povinnosť. Je toho názoru, že od rozhodnutia súdu a poslednej výplaty výživného došlo k zásadnej finančnej zmene na jeho strane. Jeho mesačný príjem je vo výške minimálnej mzdy, a z toho dôvodu nie je možné pokrytie jeho mesačných výdavkov.
3. Zákon o rodine mu priznáva právo domáhať sa súdnou cestou zmeny právoplatného rozhodnutia súdu o výživnom. Keďže je toho názoru, že sa v jeho prípade podstatne zmenili pomery, ktoré tu boli v čase vydania rozsudku o výživnom, ako aj vzhľadom na skutočnosť, že pri určení výživného sa prihliada na reálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery.
4. Na pojednávaní sa súd oboznámil s listinnými dôkazmi a to s návrhom, s uznesením Okresného súdu Námestovo sp. zn. 4P/82/2022-5 zo dňa 22.09.2022, s lustráciou v sociálnej poisťovni, s vyjadrením matky, so správou kolízneho opatrovníka, s dokladmi matky a s dokladmi otca.
5. Otec maloletého na pojednávaní zotrval na podanom návrhu a uviedol, že pracuje v H. ako kamionista s tým, že výška jeho mesačného príjmu je 680,- eur. Pracuje ako zamestnanec a pracuje tam tri roky. Je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 246,- eur. Okrem toho dostáva príspevok na stravu. V H. ubytovanie nemá, prespáva v kamióne na pumpách. Výživné žiadal znížiť od augusta 2022, odkedy jej platí 90,- eur. Uviedol, že býva v spoločnej domácnosti s priateľkou, ktorá pracuje v I.. Uviedol, že má

náklady s prepravou do zamestnania a potom náklady za stravu, ktoré ho vyjdú na 120,- eur týždenne, minimálne. Stravu financuje spoločne s priateľkou na polovicu. Uviedol, že mal osobný bankrot, ktorý bol ukončený minulý rok. Mesačne na oblečenie, obuv a hygienu minie 100,- eur, fajčí cigarety Camelky, kde jedna krabička stojí 4,60 eur. Synovi okrem výživného nedáva nič, keďže potrebuje len telefón a počítač.

6. V čase posledného rozhodovania súdu mal taktiež minimálnu mzdu a bol poberateľom invalidného dôchodku.

7. Matka maloletého na pojednávaní uviedla, že s návrhom nesúhlasí. Náklady na syna sú vysoké, okolo tých 350,- až 400,- eur, okrem toho synovi platia sporenie aj poisťku. Je mentálne postihnutý a je žiakom 9-teho ročníka Špeciálnej základnej školy. Momentálne mu platí v škole len desiatu, ale od budúceho roka, keďže nastupuje do prípravného ročníka, mu bude musieť platiť aj obedy, pretože tak dlho by nevydržal. Je poberateľ opatrovateľského príspevku na syna, keďže ho musí každý deň vozíť do školy, pričom len PHM ju vyjdú na 200,- eur mesačne. Tie náklady na syna sú iné keď je chorý, a iné keď je zdravý. Je v sledovaní psychiatra, pričom od malička má problém s vyprázdňovaním a preto lekár zvažuje predpis plienok. Taktiež má problém kvôli zdeformovanému hrudníku aj s dýchaním. Chodia na kardiológiu. Okrem neho má ešte 6 ročnú dcéru. Manžel pracuje ako lešenár v zahraničí.

8. Kolízny opatrovník neodporučil návrhu vyhovieť, pretože zníženie výživného nie je na prospech maloletého.

9. Podľa § 78 Zákona o rodine

(1) Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

(2) Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

(3) Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

10. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že návrh otca na zníženie výživného nie je dôvodný.

11. Naposledy bola upravovaná výška výživného rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 9P/16/2014 zo dňa 29.09.2014, nakoľko rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 11P/4/2017 zo dňa 13.04.2017 a rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 1P/97/2015 zo dňa 27.07.2015 boli návrhy otca na zníženie výživného zamietnuté.

12. V čase, kedy súd naposledy rozhodoval o návrhu otca na zníženie výživného (rozsudok 11P/4/2017 zo dňa 13.04.2017) bola výška príjmu otca maloletého 890,- eur. V súčasnej dobe je výška príjmu otca spolu s invalidným dôchodkom vo výške 926,- eur s tým, že poberá od zamestnávateľa príspevok na stravovanie.

13. Príjem matky pozostával z opatrovateľského príspevku vo výške 297,42 eur.

14. V súčasnej dobe maloletý navštevuje 9. ročník špeciálnej základnej školy.

15. Súd je toho názoru, že na strane maloletého nastal objektívny nárast životných nákladov, na ktorý je potrebné pri zmene pomerov prihliadať v zmysle ustanovenia § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Takzvaná valorizačná klauzula obsiahnutá v ustanovení § 78 ods. 3 Zákona o rodine, ukladá súdu, aby v prípade, ak rozhoduje o zmene pomerov, zohľadnil aj zmenu výšky, vývoj životných nákladov. Výška životných nákladov je zrejmá napríklad z cien spotrebného koša, z miery inflácie, respektíve iných ekonomických ukazovateľov. Táto povinnosť súdu je obligatórna.

16. Z ustanovenia § 78 ods. 3 Zákona o rodine vyplýva, že vývoj životných nákladov je objektívna okolnosť, ktorá by aj sama o sebe mohla odôvodniť zmenu výšky výživného. Naposledy súdom určené výživné čiastočne pokrylo potreby maloletých detí spolu s podielom matky na výživnom.

17. Možno prijať záver, že počas doby od poslednej úpravy súdom určeného rozsahu nastal objektívny nárast životných nákladov, ktorý možno zdôvodniť mierou inflácie, nárastom životného zákonného minima, či minimálnej mzdy

18. Súd s prihliadnutím na ust. § 78 Zákona o rodine vychádzal zo zásady, že stanovenie vyživovacej povinnosti povinného rodiča voči maloletému dieťaťu nie je nemenné.

19. Z tohto ustanovenia tiež vyplýva zásada, že stanovené výživné má zodpovedať pomerom, za ktorých bolo stanovené. Aj dokazovanie súdu sa musí starostlivo orientovať na to, či k zmene pomerov došlo, t. j. musia byť spoľahlivo zistené okolnosti rozhodujúce pre pôvodne stanovené výživné a okolnosti rozhodujúce pre stanovenie výživného v čase, keď sa rozhoduje o novej úprave (R 72/65). Vo všeobecnosti možno za opodstatnené potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať nielen náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ale aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami.

20. Ustanovenie § 28 ods. 1 písm. a/ Zákona o rodine uvádza, že súčasťou rodičovských práv a povinností je najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých detí. Obaja rodičia majú k dieťaťu zákonnú vyživovaciu povinnosť, a preto pri svojom životnom smerovaní musia robiť všetko pre to, aby v rámci zodpovednosti za všestranný vývoj svojho dieťaťa dokázali uspokojovať všetky jeho základné životné potreby, t.j. nielen fyzické potreby ale aj potreby duševné.

21. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že odôvodnené potreby maloletého sa v súvislosti s vekom maloletého, jeho zdravotným stavom a neustále zvyšujú avšak výživné v doteraz určenej výške 250,- eur, plne zabezpečuje úhradu týchto potrieb.

22. Otec sa vzhľadom na svoje otcovstvo k maloletému nemôže odvolávať len na skutočnosť, že jeho príjem na úhradu výživného nepostačuje. Je jeho povinnosťou vyvinúť maximálne úsilie s cieľom dosahovať príjem (či už zo živnostenského podnikania alebo z pracovného pomeru), z ktorého si bude plniť zákonnú vyživovaciu povinnosť voči maloletému vo výške zodpovedajúcej jeho možnostiam a schopnostiam a zároveň aj potrebám maloletého, ktorého nároky budú práve s pribúdajúcim vekom narastať a jeho potreby nemôžu byť v prevažnej miere hradené matkou.

23. S poukazom na tieto skutočnosti preto súd návrh zamietol.

24. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP) v troch vyhotoveniach. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
(§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.